

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/publikacje/ksiazki-gdansk/30544,Beda-Was-przesladowac-z-mego-powodu-Polityka-wladz-panstwowych-wobec-zakonow-i-z.html>
23.04.2024, 18:20

„Będa Was prześladować z mego powodu”. Polityka władz państwowych wobec zakonów i zgrupowań zakonnych diecezji chełmińskiej w latach 1956-1970

**Izabela Mazanowska, „Będa Was prześladować z mego powodu”.
Polityka władz państwowych wobec zakonów i zgrupowań zakonnych diecezji chełmińskiej w latach 1956-1970, Bydgoszcz-Gdańsk 2013, 352 s.**

Najnowsza publikacja autorstwa dr Izabeli Mazanowskiej - pracownika pionu edukacyjno-naukowego Delegatury IPN w Bydgoszczy - została poświęcona zagadnieniom polityki, jaką władze komunistyczne prowadziły w odniesieniu do zakonów i zgrupowań zakonnych w okresie, kiedy funkcję I sekretarza KC PZPR pełnił Władysław Gomułka. Badaczka skupiła swoją uwagę na domach zakonnych, które miały swoją siedzibę w diecezji chełmińskiej - jednej z najstarszych polskich diecezji, obejmującej swym zasięgiem części ówczesnych województw bydgoskiego, gdańskiego i olsztyńskiego.

Wydarzenia w dziejach stosunków państwo - Kościół w omawianym okresie rozgrywały się w sposób dynamiczny. Początkowo komuniści złagodzili politykę antykościelną, aby po 1957 r. powrócić do ograniczania działalności Kościoła katolickiego, jednak już nie powrócono do metod stosowanych w okresie stalinowskim. Szczególne miejsce zajmowały w Kościele zakony i zgrupowania zakonne. Zdaniem władz zakonnicy i zakonnice mieli większą siłę oddziaływania na społeczeństwo, a klasztory stanowiły siedlisko konspiracji. Zatem za główny cel władze komunistyczne postawiły sobie w latach 60. wyeliminowanie zakonów i zgrupowań zakonnych z życia publicznego. Niestety udało się go zrealizować. Zlikwidowano zakonne placówki opiekuńczo-wychowawcze i oświatowe, prowadzono

„BĘDA WAS PRZEŚLADOWAĆ Z MEGO POWODU”

Polityka władz państwowych wobec zakonów i zgrupowań zakonnych diecezji chełmińskiej w latach 1956-1970

IZABELA MAZANOWSKA

surową politykę podatkową i konfiskowano majątek zlikwidowanych instytucji oraz gospodarstwa rolne, wprowadzano przepisy ograniczające odbywanie pielgrzymek, procesji, rekolekcji, okolicznościowych nabożeństw, wprowadzono szereg ograniczeń, które znacznie utrudniały budowę nowych świątyń. Oczywiście utrudnienia nie odnosiły się wyłącznie do zakonów i zgromadzeń.

Książka porusza trzy zasadnicze problemy. Po pierwsze autorka wnikliwie zbadała zagadnienie inwigilacji zakonów i zgromadzeń z diecezji chełmińskiej przez aparat bezpieczeństwa, po drugie przedstawiła proces likwidacji dzieł prowadzonych przez zgromadzenia, a po trzecie – sposób realizacji w „terenie” założeń polityki podatkowej i majątkowej, jaką komuniści prowadzili wobec Kościoła w okresie 1956–1970.

Publikacja jest 30 tomem wydanym w ramach oddziałowej serii wydawniczej gdańskiego oddziału IPN.

Gdzie kupić publikacje:

[Gdańsk](#)